

Dorps Belangen Ferwert Hegebeintum

Impressie Hoofdstraat - Adema Architecten

Doorgaande weg door Ferwert wordt aangepakt

Dorps Belangen Ferwert Hegebeintum (DBFH) heeft in 2018 een dorpsvisie vastgesteld in samenwerking met de inwoners van beide dorpen. Enkele van de meest genoemde verbeterpunten waren de verpaupering in de Hoofdstraat en het slechte onderhoud van wegen en groen.

Voortvarend is dit onderwerp opgepakt door **DBFH** en de diverse werkgroepen. Zo is er samenwerking gezocht met de gemeente Noardeast-Fryslân en dat heeft gezorgd voor een Dorps Ontwikkeling Maatschappij, de zogenaamde DOM2.0. Met gemeenteambtenaren, architecten en onderzoeksbureaus is er een plan opgezet om te kijken wat we met de Hoofdstraat, Elingawei en Marrumerweg (de zogenaamde hoofdstructuur) kunnen realiseren voor de toekomst. De aanwonende bewoners van de straten en ondernemers konden voor de kerstdagen de plannen inzien en ook nog ideeën aandragen, hiervan is volop gebruik gemaakt.

Dit alles heeft geresulteerd in een prachtig plan wat in februari is ingediend bij de gemeente Noardeast-Fryslân. De hoofdlijnen van het plan zijn:

► De weg versmallen naar een breedte van 5 meter. Dit is inmiddels mogelijk omdat het openbaar vervoer niet meer door het dorp rijdt. Ook willen we zoveel mogelijk vrachtverkeer niet meer door het dorp laten rijden, behalve natuurlijk bestemmingsverkeer. Deze versmalling heeft ook vele voordelen op de verkeersveiligheid, er kan minder snel worden gereden.

► Op de Marrumerweg en Elingawei willen we het voetpad en weg scheiden door een groenstrook. Dit is mogelijk omdat de weg smaller wordt. Voordelen zijn dat de bomen meer kans hebben om te groeien en dat het trottoir minder belast wordt door de wortels van de bomen.

► Parkeren in de Hoofdstraat willen we ontmoedigen en de gelegenheid bieden meer op andere plekken de auto te laten parkeren. Er zijn ideeën om een parkeerstrook langs de Spar tot Pijnacker te realiseren.

Ook het parkeerterrein tegenover de supermarkt (Reinderslaan) zal moeten worden aangepakt. Hier zou een overzichtelijke ruimte moeten komen waar voetgangers, fietsers en automobilisten gezamenlijk gebruik van kunnen maken.

► In de onderzoeken en wensen kwam naar voren dat we de historische aspecten graag weer in het dorp terug zien, daarom is gekozen voor klinkerbestrating in het gehele traject en leilinden in de Hoofdstraat. Ook is er aandacht voor stoepen voor historische woningen en natuurlijk straatmeubilair en verlichting.

► Er is veel aandacht geschonken aan de plantsoenen op de Elingawei. Dit was vroeger de haven waar de schippers goederen brachten of haalden. Er is gekozen om te onderzoeken of de mogelijkheid bestaat om dit gedeelte weer om te vormen tot een waterpartij, zoals vroeger.

Dit verdient nadere studie en onderzoek, maar zeer veel inwoners vinden dit een goed idee. Voordeel is ook in het kader van de natuur, zogenaamde klimaatadaptatie. Voor de toekomst dienen we zowel waterberging als wateropvang te realiseren.

In de raadsvergadering Noardeast-Fryslân van mei is de kapitaal-goederen notitie vastgesteld, hieruit zullen de financiën van de gemeente moeten worden gereserveerd voor dit plan. Gezien het slechte onderhoud van de Marrumerweg zal dit jaar nog worden gestart met de werkzaamheden. Alle werkzaamheden langs de Hoofdstructuur zullen in etappes worden uitgevoerd.

DBFH is zeer content met de samenwerking van de diverse betrokkenen en gaat voor een prachtig resultaat waarop we als dorp trots kunnen zijn! ◀

Speeltuin in Ferwert wordt opnieuw ingericht

De speeltuin aan de Johannes Wildeboerstraat in Ferwert wordt compleet nieuw ingericht. Inmiddels zijn de nieuwe speeltoestellen geplaatst en de speeltuincommissie bereidt nu een openingsfeest voor.

De nieuwe speeltuin wordt gerealiseerd door donaties en subsidies. Een belangrijke bijdrage van € 20.000 kwam uit het Waddenfonds, maar onder meer ook gemeente Noardeast-Fryslân, Dorpsbelangen Ferwert Hegebeintum, Wonen Noordwest, de Rabobank, PW Janssen's Friesche Stichting, lokale bedrijven en particulieren betalen mee. Er is een totaal aan € 40.000,- binnengehaald.

De focus ligt bij inrichting van de nieuwe voorziening op kinderen tot 7 jaar. Voor de grotere kinderen zijn volgens de speeltuincommissie in het dorp al voldoende mooie speelgelegenheden gerealiseerd op bijv. de schoolpleinen.

Deze speeltuin wordt tegelijk een ontmoetingsplaats met bankjes voor de ouders.

Dwars door de speeltuin komt een kronkelpad waar kinderen op driewielers of fietsjes overheen kunnen crossen. Naast de traditionele schommel, wipwap en glijbaan is er ook een kabelbaan.

Het streven is dat de speeltuin nog vóór de zomer geopend wordt. Er was een kleurwedstrijd en een prijsvraag voor een nieuwe naam van de voorziening waarbij bij de opening een prijsje wordt uitgedeeld voor leukste naam en mooiste kleurplaat ◀

Wauw!

Voor u ligt een prachtige brochure. Echt prachtig! Ik ben wederom verrast en trots dat we ook dit in Ferwert Hegebeintum voor elkaar krijgen!

Bestuur en commissies: een gouden werkwijze

Ik word weleens aangesproken op mijn tegelwijsheden. Eén tegel die standaard tot mijn repertoire hoort is: "Waar je goed in bent, vind je vaak ook leuk". Andersom geldt ook: "wat je leuk vindt, ben je vaak goed in". Onze Dorpsbelangen met zijn bestuur en commissies werken ook zo. Doe wat je leuk vind! Ik ben er van overtuigd dat het vrijwilligerswerk dan geen energie kost, maar energie oplevert! Daarnaast zorgt het er ook voor dat bijna elke dorpeling dan wel wat voor het dorp wil doen waardoor we met z'n allen zorgen voor de mien-skip in onze dorpen. Om maar met het volgende tegeltje te komen: "Veel handen maken licht werk". Ik ben oprecht grutsk op de manier waarop we dit in onze dorpen doen!

Oanhâlde as storein

Wat ook iets is om trots op te zijn is onze gedrevenheid! We houden aan als stuifregen, in de goede zin van het woord! Uiteraard lukt niet alles, maar heel veel wel. We hebben bijvoorbeeld het afgelopen jaar nog nooit zoveel partijen weten te overtuigen om onze projecten te financieren! Wederom oprecht grutsk waarop we dit in onze dorpen voor elkaar krijgen. Die gedrevenheid merk ik ook in onze bestuursvergaderingen. Als we bijeenkomen om de voortgang van allerlei zaken te bespreken, dan gaat het soms op het scherpst van de snede. Ik kan daar persoonlijk erg van genieten want: alleen door het respectvol aangaan van conflicten zorg je voor voortgang en verbetering zei Lencioni al (voor de liefhebbers: google maar eens op piramide lencioni).

Van filosofisch geklets naar feestjes

Voordat het te filosofisch wordt, op naar zaken waar volgens mij elk mens behoefte aan heeft: feestjes, live met elkaar in gesprek gaan, dansen, toneel, teamsport, derde helft, etcetera. Hebben jullie er ook zo'n zin in? Ik in elk geval wel! Laten we hopen dat de komende maanden de versoepelingen doorzetten zodat ook dit weer mogelijk wordt.

Tot die tijd: Bliuw Sûn! ◀

Marcel Steegstra

Voorzitter dorpsbelangen
Ferwert Hegebeintum
Fan fan Ferwert Hegebeintum

Ferwert en Hegebeintum: Doarpen op nivo!

Leefbaarheid is een belangrijk begrip in deze tijd. Iedere dorping wil graag in een leefbare omgeving wonen. Dorpsbelangen Ferwert Hegebeintum (DBFH) heeft als doel om deze leefbaarheid te ondersteunen en te bevorderen.

Leefbaarheid heeft voor iedereen een eigen betekenis: iedere Ferwerter of Beintumer heeft, soms op onderdelen, andere wensen en ideeën over wat er nodig is in zijn of haar dorp om de leefbaarheid te behouden of te vergroten. De grootste gemene deler is dat we allemaal als doel hebben om de leefbaarheid te bevorderen en dat we hiertoe een steentje willen bijdragen. Dat schept een band, gemeenschapszin!

Daarom een dorpsvisie!

Een dorpsvisie hebben wij nodig om richting en prioriteiten te geven aan alle activiteiten en projecten die de leefbaarheid in onze dorpen bevorderen. De dorpsvisie vertelt ons als bewoners concreet waar wij gezamenlijk, met andere partijen, mee aan de slag kunnen. De dorpsvisie geeft ons doel en richting. De gehele dorpsvisie kun je bekijken op ferwertonline.nl

Uitgangspunten van de dorpsvisie:

1. We willen de huidige voorzieningen behouden DBFH streeft naar behoud van het huidige aanbod van voorzieningen. Op dit moment zijn veel voorzieningen in Ferwert en Hegebeintum aanwezig. We willen ons samen met betrokkenen inspannen om deze voorzieningen te behouden.

2. We willen functies slim met elkaar combineren DBFH streeft ernaar voorzieningen te behouden door deze op een efficiënte wijze met elkaar te combineren. Door slimme combinaties te maken, kunnen we de huidige voorzieningen ook in de toekomst betaalbaar houden. Hiervoor is samenwerking, efficiënt gebruik van ruimte en middelen en de inzet van slimme technologische toepassingen nodig.

3. We streven naar ruimtelijke kwaliteit We willen graag aantrekkelijke dorpen worden en blijven om in te wonen, zowel voor inwoners als voor bezoekers. We streven er daarom naar dat de openbare ruimte van voldoende kwaliteit is en een aantrekkelijke, schone, vriendelijke uitstraling heeft. Ook van (openbare) voorzieningen verwachten we een bepaalde ruimtelijke kwaliteit.

4. We staan open voor nieuwe initiatieven DBFH staat open voor nieuwe initiatieven die de leefbaarheid in onze dorpen ten goede komen. Daarbij zijn we wel kritisch. Vormt een nieuw initiatief geen concurrent voor een bestaande voorziening? Behoort een combinatie van een bestaande voorziening met een nieuw initiatief tot de mogelijkheden? Is

een nieuw initiatief van voldoende ruimtelijke kwaliteit?

5. We durven keuzes te maken In de toekomst kan mogelijk niet alles overal meer. Soms zullen we keuzes moeten maken. Keuzes die wellicht niet altijd makkelijk zijn en waar misschien niet iedereen volledig achter staat. Toch kan het in het algemeen belang van onze beide dorpen nodig zijn om met elkaar bepaalde keuzes te maken.

6. We doen het samen DBFH zoekt actief samenwerking en participatie met stichtingen, verenigingen, ondernemingen en de overheid om de kwaliteit van wonen, werken en vrije tijd voor de inwoners van Ferwert en Hegebeintum te waarborgen, en waar mogelijk te verbeteren. We willen een structurele en betrouwbare gesprekspartner zijn. Deze dorpsvisie kan als leidraad voor deze gesprekken dienen. Ook van onze inwoners verwachten we een bijdrage in het behoud van voorzieningen, het combineren van functies, inzet en medeverantwoordelijkheid voor het behoud van ruimtelijke kwaliteit, een positief-kritische blik op nieuwe initiatieven, en de durf om met elkaar keuzes te maken.

We hebben dit verdeeld in verschillende thema's en bij elk thema is een werkgroep gezocht.

- Wonen en woonomgeving
- Bedrijvigheid en werkgelegenheid
- Onderwijs
- Zorg, welzijn en kerkelijk leven
- Recreatie, toerisme en cultuur
- Sport
- Duurzaamheid ◀

WERKGROEP WONEN

Starterswoningen in de Gerbrandastraat

Toen het de leden van de werkgroep wonen ter ore kwam dat de woningstichting Wonen Noordwest Friesland het plan had om de gedateerde huurwoningen in de Gasthuisstraat te gaan slopen en een minder aantal terug te bouwen zijn ze in gesprek gegaan met de woningstichting en de gemeente. Wanneer er immers minder nieuwe woningen terug zouden komen op de bestaande grond moest er ruimte overblijven om een aantal starterswoningen te realiseren. Uit een eerdere inventarisatie was het de werkgroep gebleken dat hier behoefte aan bestond. Er is veel overleg met eerder genoemde partijen geweest en men stond positief ten opzichte van de ideeën van de werkgroep. Toen bleek dat er in de Gasthuisstraat behoefte bestond om nog een blok van twee woningen toe te voegen was hier geen ruimte meer voor de eerder geplande starterswoningen en is er gezocht naar een

alternatief.

De woningstichting is toen met het voorstel gekomen om de kavel die vrij kwam door de afbraak van de vier woningen in de Gerbrandastraat beschikbaar te stellen voor verkoop. De werkgroep kon zich goed vinden in deze deal. Er is vervolgens contact gezocht met een aantal bouwbedrijven en de projectontwikkelaar Toeck was erg enthousiast over het idee en toonde zich het meest doortastend. Met hen zijn diverse mogelijkheden besproken en inmiddels zijn de huizen alle vier verkocht en is de bouw al vergoederd.

DBFH is ingenomen en trots dat dit project zo goed is geslaagd. De werkgroep is ondertussen al weer bezig met het maken van de volgende plannen... ◀

Hillie Politiek, Pyt Nauta, Ineke Frijhoff-Vilé, Sjak Papma, Hendrik Kingma en Renze Pieter Veltman

Activiteitencommissie DBFH

Even een berichtje vanuit de activiteitencommissie. We hebben als commissie natuurlijk een lastig jaar achter de rug vanwege corona, waardoor heel wat activiteiten niet door konden gaan. Gelukkig hebben we binnen de coronaregels nog wel een aantal zaken kunnen organiseren, zoals het dorpsfeest 1.5, Sinterklaas en een aantal 'challenges'.

Activiteiten

De activiteitenkalender voor dit jaar ziet er als volgt uit, uiteraard onder voorbehoud m.b.t. corona:

- ▶ 19 juni Garagesale
- ▶ 9 t/m 12 september Dorpsfeest (met versierde straten)
- ▶ 29 oktober Greppeltocht
- ▶ 13 november Intocht Sinterklaas

Versierde straten tijdens dorpsfeest

Voor dit jaar staan tijdens het dorpsfeest de versierde straten op het programma. Als activiteitencommissie verwachten wij dat dit onderdeel sowieso door kan gaan.

Geef je daarom op als buurtvereniging, vriendenploeg, burens of als individu. Wij hopen dat beide dorpen helemaal worden versierd! Dat zou toch fantastisch zijn, na zo'n vervelend jaar! Er is geen thema aan verbonden. In verschillende categorieën zijn prijzen te winnen. Opgave kan via activiteiten.dbfh@gmail.com Geef je zo snel mogelijk op!

Wij staan open voor nieuwe ideeën, maar ook voor een helpende hand bij één van onze activiteiten. Alle hulp is welkom. Geef dit door aan één van de leden van de activiteitencommissie of via activiteiten.dbfh@gmail.com ◀

De activiteitencommissie
Tineke Jellema, Romke Hoekstra, Marijke Visbeek, Eline Tapken, Tineke de Vries, Jan Herman Reitsma, Anne-Wytske Jellema, Hilda Tjepkema, Joute Bouma, Hillie Politiek, Erik van der Ploeg en Jelle Reitsma

Wadden Wandel Tocht 16 oktober!

Als commissie van de Wadden Wandel Tocht (WWT), willen we dit jaar graag weer een wandeltocht organiseren. Na de zomer zullen de corona maatregelen dat hopelijk weer toelaten. Wij hebben er in ieder geval zin in om de wandeltocht te organiseren!

De datum die we hebben gekozen is 16 oktober a.s. en de te lopen route's zijn tussen de 5 en 30 km.

We proberen de routes deels buitendijks en rondom Ferwert en Hegebeintum te laten lopen.

We hopen dat er veel animo voor is, gezien deze tocht een mooie oefening is voor de Slik en Sân op Amelân, een week later.

Tip: Alvast wat kilometers in de benen krijgen? Probeer de ommetje app van DBFH.

Lijkt het je of u ook leuk om de wandeltocht mee te organiseren of op de dag zelf mee te helpen, dan horen we dat graag! ◀
Werkgroep WWT

WERKGROEP ZORG & WELZIJN

Onderlinge verbondenheid Ferwert Hegebeintum

Vanuit de in 2018 opgestelde dorpsvisie is de werkgroep Zorg & Welzijn in het leven geroepen om o.a. te kijken hoe de onderlinge verbondenheid in onze beide dorpen gestimuleerd kan worden. De individualisering van de samenleving is een mondiale trend, wat toen ook in onze dorpen te merken was. Het verenigingsleven liep over zijn algemeenheid terug en ook bleek het lastig te zijn om vrijwilligers/bestuurders te vinden. Door de werkgroep zijn diverse verenigingen benaderd met een aantal vragen en is er een inventarisatie gemaakt waar verenigingen o.a. tegenaan lopen. Ook is er gekeken naar eventuele mogelijkheden van een databank voor vrijwilligers. Alle verenigingen opereren zelfstandig waarbij andere (sport) verenigingen elkaar juist op zoeken en krachten bundelen. Ondertussen is ook de 'Doarpsomtinkers' opgericht waar vele vrijwilligers zich hebben aangemeld voor diverse klusjes. Om een databank voor vrijwilligers te ontwikkelen waarin vraag en aanbod centraal

staan is de werkgroep vervolgens begonnen met het maken van een plan hiervoor. Hoe ga je mensen bij elkaar brengen en waar/hoe zet je dat weg? Hiervoor hebben verschillende gesprekken plaatsgevonden met diverse partijen. En toen kwam corona... en was de onderlinge verbondenheid en samenhang opeens duidelijk zichtbaar met de gezamenlijke acties die werden gehouden om alle dorpsbewoners een hart onder de riem te steken in deze moeilijke tijd. Dorpsbewoners die elkaar hielpen met de boodschappen, een telefoontje of een kaartje. Beide dorpen hebben aangetoond hierin sterk te zijn; ondanks dat alle activiteiten en het verenigingsleven volledig stil kwamen te liggen. Als werkgroep hopen we straks de draad weer op te kunnen pakken. Hebt u een leuk idee? Laat het ons vooral weten. Samen kunnen we veel voor elkaar en onze dorpen betekenen! ◀

Met vriendelijke groet,
Elly Bakker, Jelle Reitsma en Hillie Politiek

WERKGROEP RECREATIE, TOERISME EN CULTUUR
Aan de slag met nieuwe ideeën

Na het opstellen van de dorpsvisie is een werkgroep Recreatie, Toerisme en Cultuur in het leven geroepen. Deze werkgroep heeft de afgelopen jaren onder andere een route Historisch Ferwert-Hegebeintum gerealiseerd die je met een app op je telefoon kunt volgen. Onderweg krijg je op verschillende punten meer informatie te zien of te horen over de interessante historie van onze dorpen. Ook hebben we samen met Hoogland BV de entrees van Ferwert en Hegebeintum kunnen verfriaaien met prachtige kunstwerken van Hans Jouta. Ideeën die we verder hebben zijn onder andere het organiseren van wandelingen door Ferwert onder leiding van een dorpsgids, het organiseren van exposities in de St. Martinuskerke, het realiseren van een verhard pad van Foswert langs de Burmaniafeart naar de Kowebrêge en het organiseren van een voorstelling van Tryater in onze dorpen. Hopelijk worden

we niet lang meer beperkt in onze mogelijkheden en kunnen we snel weer aan de slag met al onze ideeën!
 NB. Download ook de app MeAR Fryslân op jouw telefoon om komende zomer de route Historisch Ferwert-Hegebeintum te fietsen, te rijden of te wandelen ◀

Klaas Winkel, Siep Jellema, Keimpe Reitsma, Steven de Boer, Hilda Buursma, Liesbeth Sijsma en Sjak Papma

Kennis- en informatiecentrum Hegebeintum

Dertig jaar geleden werd het oude bezoekerscentrum opgetrokken uit een eerder noodgebouw van basisschool It Fundamint in Hallum. Steeds meer mensen kwamen voor bezichtiging van kerk en terp en konden terecht voor een kopje koffie met oranjekoek. De band met het bezoekerscentrum onder aan de terp met de hoogste terp van Europa en de kerk was door de jaren bijzonder sterk.

Dit kwam vooral naar voren door de afgravingen begin van de 20e eeuw. De vele vondsten uit vroeger kwamen met de terpaarde aan het licht en kregen voor een deel een plek in het centrum. Na een flink aantal jaren was het oude gebouw afgeschreven, hoge energiekosten, het dak lekte en hout dat ging rotten. De noodzaak dat er iets moest gebeuren was duidelijk.

Na de stabilisatie van de toren in 2015 is het bestuur Stichting TERP Hegebeintum begonnen met het maken van plannen voor een nieuw centrum. Er werd een architect gezocht voor het maken van een schets; zoeken naar financiering van het geheel was niet onbelangrijk. Het is bekend dat we na enige jaren, na teleurstellingen afgewisseld met hoopvolle berichten en veel overleg ook met de bewoners van Hegebeintum, in 2020 konden starten.

Binnen een week was het oude gebouw afgebroken. De nieuwbouw is met het onthullen van het bouwbord van start gegaan gevolgd door het indraaien van de eerste paal. Op 30 april 2021 heeft de aannemer het gebouw opgeleverd en overgedragen aan het bestuur.

De architect van bureau TWA heeft zijn best gedaan om een aantrekkelijk gebouw neer te zetten passend bij de bebouwing in het dorp. Het gebouw is verdeeld in een archeologisch steunpunt, restaurant met keuken, balie toeristische informatie en souvenirs. Het steunpunt is klaar met een prominente plaats voor de boorkern van bijna 9 meter die een indruk geeft van de opbouw van de terp. Verder veel gegevens over de afgravingen (skelet). Op de verdieping met prachtig uitzicht op de kerk is ruimte voor exposities. It Fryske Gea, Wetterskip en de St. Alde Frys-

ke Tsjerken krijgen een plek in het steunpunt. Aan het invullen van de andere onderdelen wordt nog hard gewerkt. Uiteraard blijft het centrum de basis van de rondleiders naar de kerk. Ook het terrein om het centrum, het parkeerterrein en de woonomgeving wordt volgens het Masterplan Terp Hegebeintum aangepakt. De contacten met de plannenmakers van de Harsta State geven mogelijkheden tot samenwerking. De opening komt waarschijnlijk in de maand juni als de corona richtlijnen het toelaten.

Als het straks helemaal klaar is heeft onze regio er een modern kennis- en informatiecentrum bij gekregen, aantrekkelijk om er een bezoek te brengen. Het bestuur van de Stichting TERP Hegebeintum nodigt de inwoners van Ferwert en Hegebeintum alvast uit na de opening een keer langs te komen ◀

WERKGROEP BEDRIJVIGHEID
Ondernemers en Dorpsbelangen Ferwert Hegebeintum

In zijn algemeenheid kan gesteld worden dat Ferwert en Hegebeintum een ondernemende gemeenschap is. Dit uit zich in de aanwezigheid van een relatief breed winkelbestand en daarnaast herbergt Ferwert enkele middelgrote bedrijven. Ook de agrarische sector zorgt nog steeds voor de nodige bedrijvigheid. Interzorg met het woonzorgcentrum, de zorg en de maaltijdservice is een grote werkgever. Verder is er een grote groep zelfstandigen (ZZP'ers) aanwezig in beide dorpen. Een goede stimulans voor onze ondernemers in de dorpen is het gunstige vestigingsklimaat en het arbeidspotentieel dat voldoende beschikbaar is. DBFH wil graag met de ondernemers een aantal stappen zetten dat gericht is op het bevorderen van een prettige, levendige dorps sfeer en het saamhorigheidsgevoel. Ook het verhogen en verbeteren van samenwerking onderling en goed kijken naar verandering van omstandigheden zoals tijd, urgentie en vergrijzing. Er is in augustus 2020 besloten om de grote ondernemersvereniging op te heffen. De werkgroep winkeliers blijft wel bestaan en gaat door onder de naam van Klub '72.

Winkeliersvereniging Klub '72.

Klub 72 bestaat nu uit 8 winkeliers te weten *Slagerij Schreiber, Supermarkt Spar Zeijlemaker, Tweewielerbedrijf Jellema, Hierboetiek Unyk, Warenhuis Pijnacker, Brandsma Offset Ferwerd, Café 't Hoekje en Echte Bakker Van der Kloet.*

Werkgroep Bedrijvigheid, dit vanuit de dorpsvisie DBFH 2018

Werkgroep leden zijn de ondernemers *Ronald van der Wal, Siep Jellema, Hittie Blumers en Anneke Kamma, vanuit DBFH Marcel Steegstra.*

Wat zijn de wensen voor de toekomst?

Uitgangspunten en ideeën Dorpsvisie 2018	Toelichting
We willen de huidige voorzieningen behouden.	DBFH streeft naar behoud van het huidige aanbod van voorzieningen. Op dit moment zijn veel voorzieningen in Ferwert en Hegebeintum aanwezig. We willen ons samen met ondernemers en betrokkenen inspannen om deze voorzieningen te behouden.
We doen het samen	DBFH zoekt actief samenwerking en participatie met ondernemers, stichtingen, verenigingen en de overheid om de kwaliteit van wonen, werken en vrije tijd voor de inwoners van Ferwert en Hegebeintum te waarborgen, en waar mogelijk te verbeteren. We willen een structurele en betrouwbare gesprekspartner zijn. Deze dorpsvisie kan als leidraad voor deze gesprekken dienen.
Gezamenlijk coördinatie	Uitstralen van een gezamenlijke rol en verantwoordelijkheid
Waar kan, gezamenlijk optreden richting inwoners Ferwert Hegebeintum	Het versterken van de onderlinge band richting onze inwoners en toeristen

'Stap der ris Yn' Pand Hoofdstraat 16 Ferwert doet mee met prijsvraag K(l)eigoed!

Acht dorpen in de gemeenten Noardeast-Fryslân en Waadhoeke krijgen een uitnodiging om mee te doen aan de prijsvraagfase van het project Waddenkust K(l)eigoed. De dorpen kunnen aan de slag met het maken van een plan om een door hun voorgedragen leegstaand karakteristiek pand te verbouwen tot hoogwaardige overnachtingsaccommodatie. Uiteindelijk komen vier tot zes panden in aanmerking voor ondersteuning van maximaal 200.000 euro.

Geselecteerde ideeën

In de gemeente Waadhoeke gaat het om de gereformeerde kerk in Sexbierum en de watertoren in Sint Jacobiparochie. In Noardeast-Fryslân gaat het om de oude zuivelfabriek in Morra/Lioesens, het oude rechthuis in Kollum, een boerderij in Augsbuurt, een leegstaande winkel in Holwerd, een oude herberg/brouwerij in Ferwert en het Ruurd Wiersmahûs in Burdaard. Alle dorpen zijn door beide gemeenten in de gelegenheid gesteld ideeën in te dienen. Daarna zijn de acht bij het project passende ideeën door hen voorgedragen aan de provincie.

Dorpsbelangen Ferwert Hegebeintum

Dorpsbelangen Ferwert Hegebeintum (DBFH) heeft de aanvraag ingediend voor "Stap der ris Yn" aan de Hoofdstraat 16 in Ferwert. In december 2020 was de mogelijkheid om je aan te melden. Het doel is het verbeteren van de leefbaarheid en omgevingskwaliteit in de krimpgebieden Noordoost door het herbestemmen van erfgoed voor kwaliteitstoerisme langs de Waddenkust.

Impressie Hoofdstraat - Adema Architecten

Dorpsvisie

In de dorpsvisie die DBFH in 2018 heeft gemaakt, staat het tegengaan van verpaupering van woningen in de Hoofdstraat hoog in de prioriteitenlijst en met deze aanvraag hoopt het bestuur DBFH een stap te zetten in de goede richting. Bij het maken van de plannen kan DBFH rekenen op professionele ondersteuning, zoals van Kenniscentrum Herbestemming Noord, de Toerisme Alliantie, Ynbusiness en een architect. Via de methodiek van de Dorpsontwikkelingsmaatschappij (DOM) waar Dorpsbelangen Ferwert Hegebeintum ook deel vanuit maakt, werken inwoners, overheid en adviseurs samen om een dorp leefbaar te maken en samen te ontwikkelen. Een onafhankelijke jury kiest eind dit jaar welke vier tot zes plannen subsidie krijgen en kunnen worden uitgevoerd. De uitvoering is gepland in 2022 en 2023.

Waddenkust K(l)eigoed en Erfgoed Deal

In dit project wordt erfgoed ingezet voor het in goede banen leiden van de effecten van krimp in beide gemeenten met een aanpak 'van onderop'. Vier tot zes leegstaande karakteristieke panden worden verbouwd tot hoogwaardige overnachtingsaccommodaties. De panden blijven zo behouden én ze leveren een bijdrage aan de toeristisch-economische ontwikkeling van het gebied. Zo wordt ingezet op cultuurtoerisme dat bijdraagt aan leefbaarheid en seizoensverlenging en uitgaat van de kwaliteit van een gebied.

Waddenkust K(l)eigoed is een project uit de landelijke Erfgoed Deal die is ondertekend door overheden en maatschappelijke organisaties. Vanuit de Erfgoed Deal worden projecten gesteund waarin erfgoed een bijdrage levert aan de grote ruimtelijke opgaven. Met de bijdragen van Rijk, provincie en gemeenten is er in totaal voor Waddenkust K(l)eigoed 950.000 euro beschikbaar ◀

Blik op verdwijnen

Wim Boetze (environmental designer, publicist, teacher) en Peter de Kan (graphic design, photography) rijden door Noord-Nederland op zoek naar bijzondere plekken. Dit is hun verhaal!

Telkens wanneer we door het landschap rijden, hebben we van tevoren onze manier van landschap-kijken bepaald. Kijken we naar details of naar hoofdlijnen, naar wat gegroeid is of gebouwd, naar wat verdwijnt of opkomt, of bepaalt het spontane en niet gezochte beeld het onderwerp?

Deze keer wierp Staatsbosbeheer ons het onderwerp in de schoot. Van de natuurbeheerder kregen wij het verzoek een beeld-verrijkende ingreep te doen in het dorpsbos van het Friese Ferwert. Wij moesten zowel het bosontwerp verbeteren als in artistieke zin iets toevoegen. Ga er maar aan staan!

Eerst een korte biografie van het ten noorden van het dorp Ferwert gelegen bos. De aanleg daarvan ging in de jaren zeventig en tachtig van de vorige eeuw gepaard met de Ruilverkaveling Ferwerderadeel. Dorpsbossen waren in de ruilverkavelingen een soort aflat voor alles wat aan kleine landschapselementen (bosjes, reliëf, poeltjes, voetpaden etcetera) in het veld verdween. Vooral in Groningen en Friesland hadden veel ruimtelijke plannen deze compensatievorm. Nu, 25 à 30 jaar na beëindiging van de ruilverkavelingen, zijn tientallen dorpen achter hun dorpsbossen verdwenen. Alleen de top van de kerktoren markeert nog waar het dorp ligt.

De meeste dorpsbewoners hebben zich verzoend met de beeldverandering. De wijde blik waar ze zich ooit aan hadden gehecht is geleidelijk, in

het tempo van het opgroeiende bos, geruimd voor ruisende boomkruinen en een rijk vogelleven. Een enkele nostalgicus die de vergezichten van vroeger mist, kan zich misschien behelpen met een rondwandeling over de slootbermen aan de buitenrand van het dorpsbos.

Het bos van Ferwert vormt een groene, vierkante lijst die het eeuwenoude terrein van de voormalige Cammingha State omvat. Het wandelbos ligt in de invloedssfeer van de Waddendijk maar heeft daar in beeld en recreatieve routing geen enkele relatie mee.

Wat te doen? Wij kwamen eerst niet veel verder dan twee keer een processie rond de oude stateplek en een vaag idee voor een houten balkon met uitzicht op de dijk. Dat schoot niet op. Bij een tweede bezoek aan het bos viel ons de strengheid op van de rechtlijnigheid van de paden en bosranden. Waarop wij de ingeving kregen om een nieuw smal bospad in een slingertracé in het dichtste gedeelte van het bos aan te leggen. Het pad zou dan moeten uitkomen bij het bankje waarop wij even later de kwaliteit van het idee evalueerden. Hier liepen we aan tegen het monotone beeld van de binnenkant van de groene lijst met zijn karige variatie aan boomsoorten. Een oplossing met slingerende bosranden en bijplanten met kleurrijke houtsoorten leek ons niet de gewenste artistieke toevoeging. Het bleef speuren in de geest en over de akker met zijn vier bosranden.

Totdat wij ons realiseerden dat vlak achter de zuidelijke rand de 'verdwenen' Sint-Martinuskerk, het imposante middeleeuwse godshuis van Ferwert, al jaren staat te wachten om vanuit het bos gezien te worden. Dit vroeg om een doorzicht in het bos, een venster op de kerk, waarmee deze zich pontificaal in het bos kan manifesteren. Alleen maar een gat slaan in het bos zou onvoldoende zijn. Het venster zou het moment van doorzicht moeten zijn aan het eind van een zichtas die getrokken is vanaf de waddendijk. Zo zou, zoals het eeuwenlang is geweest, de kerktoren opnieuw een relatie aangaan met de volle breedte van het Amelander Wad. Bovendien brengt de zichtas visueel de verbinding terug van de toren met het punt waar zich ooit de oude Amelander veeraanleg bevond.

De as, met een zichtlengte van 1.800 meter (waarvan 150 meter lengte met 30 meter doorzichtbreedte in het bos), is inmiddels gerealiseerd. De bosvensters op kerken en oude dorpsranden zijn geen ingrepen van herstel maar eerder een eerbetoon aan dat wat was en generaties lang betekenis had voor dorpsgemeenschappen.

Het landschap staat met onderwerpen als landschapspijn, essentaksterven en groene energie weer volop in de belangstelling. De vooruitgang dendert door! Af en toe maken we er een symbolisch venster in met zicht op het verleden ◀

www.ferwertonline.nl

Ferwert Online

ferwertonline

Vereniging Hendrick de Keyser en De Harsta State

De Harsta State aan de Harstawei 25 vormt met zijn oprijlaan, bomensingels, gracht, voormalige pachtboerderij, paden, sloten, boomgaard en landschappelijke tuin een eeuwenoud cultuurlandschap.

De geschiedenis van de kleine, in het groen verscholen state gaat terug tot 1511 en is nauw verbonden met die van het dorp Hegebeintum en zijn kerk. Begin 2019 is het huis, met de tuin direct daaromheen en het oude toegangshek op de brug, in eigendom verworven door Vereniging Hendrick de Keyser. Deze vereniging zonder winstoogmerk, opgericht in 1918, zet zich in voor het behoud van historische huizen en interieurs. De Vereniging verwerft, restaureert en behoudt oude huizen en verhuurt ze vervolgens om het onderhoud te bekostigen.

Op deze manier worden bedreigde panden gered en is een collectie ontstaan die bestaat uit 430 monumenten in heel Nederland. Het gaat om 'levende' monumenten: ze worden particulier bewoond, verhuurd als vakantiehuis of opengesteld als museumhuis en kunnen zo bijdragen aan onderhoud, nieuwe aankopen en kostbare restauraties. In Friesland heeft 'Hendrick de Keyser' meer dan 30 panden onder haar hoede waaronder de huizen van de familie Tichelaar in Makkum en het recent gerestaureerde Museumhuis Van Eysinga in Leeuwarden.

Direct na de verwerving van Harsta State is 'Hendrick de Keyser' begonnen met historisch onderzoek. Bij dit onderzoek kwamen enkele interessante archiefstukken boven tafel, waaronder het bestek van een grote verbouwing in 1843, met de naam van de architect. Ook is ter plaatse bouwhistorisch onderzoek gedaan en is het pand ingemeten en getekend.

Harsta State, voorjaar 2019 (foto Arjan Bronkhorst)

De Vereniging staat nu voor de opgave het huis en de tuin weer een goede toekomst te geven. De restauratie zal terughoudend, conserverend en kostenbewust worden uitgevoerd, met behoud van een aantal toevoegingen van later tijd. Het huis wordt geschikt gemaakt voor een woon- en ontvangsfunctie, waarbij de vereniging het pand en de tuin voor publiek wil openstellen. De monumentenvergunning voor de restauratie en renovatiewerkzaamheden is inmiddels verleend.

Naar verwachting start de restauratie voor de zomer 2021. Eerst wordt het casco en de woning gerestaureerd. Het museumhuis, het interieur en de tuin volgen daarna. De stinzenflora-tuin is kwetsbaar en daarom wordt de komende tijd slechts noodzakelijk onderhoud gedaan, het historisch onderzoek naar de tuin verder uitgewerkt en een tuinherstel- en beheerplan opgesteld.

Voor meer info over Vereniging Hendrick de Keyser: www.hendrickdekeyser.nl ◀

WERKGROEP ONDERWIJS

Hoe kunnen we de zorgen dat er basisonderwijs blijft

In de dorpsvisie van Dorpsbelangen Ferwert Hegebeintum is vastgesteld dat onderwijs een belangrijk thema is. Onderwijs is één van de aspecten die bijdraagt aan de leefbaarheid van een dorp. Dat brengt ons als commissie bij de vraag: Wat kunnen wij als DBFH voor het onderwijs in Ferwert/Hegebeintum betekenen? Hoe kunnen we de zorgen dat er basisonderwijs blijft en op welke manier kunnen we het onderwijs als DBFH ondersteunen?

Het beantwoorden van deze vragen blijkt niet zo makkelijk. Om de dorpsvisie daarom op onderwijs – op zowel korte als lange(re) termijn - verder te kunnen concretiseren is meer informatie nodig. Hiervoor zijn de volgende acties uitgezet:

- 1) Contact met de basisscholen over mogelijke kansen/bedreigingen en op welke wijze de dorpsbelangen hierbij kunnen ondersteunen;
- 2) Inventarisatie onder de inwoners van Ferwert/Hegebeintum: hoe belangrijk vindt u het basisonderwijs in Ferwert/Hegebeintum en welke aspecten spelen hierbij een rol?

Binnenkort kunt u als inwoner van Ferwert/Hegebeintum meepraten over het onderwijs door het invullen van een enquête. Wij hopen dat u ons hiermee wilt helpen de volgende stap te zetten!

Commissie Onderwijs DBFH
Jozanneke van Gorsel,
Jessica van der Wal,
Marcel Steegstra ◀

Dorpsgenoten Online

Nadat eerder al vraaggesprekjes met dorpsgenoten waren verschenen op Ferwertonline zijn we in 2020 begonnen met interviews in het kader van Fan fan Ferwert en Hegebeintum.

Hebben jullie ze voorbij zien komen? Het eerste interview had Aan Westra in de hoofdrol. Leuk hè; herinneringen ophalen aan de hand van verhalen en foto's. Daarna konden we op de actualiteit inspelen door een interview met Douwe Brouwer; een mooi inkijkje in zijn rol van ijsmeester van de ijsbaan in Ferwert.

Het interview is bedoeld om je verbinding met de dorpen te delen; persoonlijk en betrokken. Als daar een gelegenheid voor promotie van een activiteit of vereniging bij komt, dan is dat mooi meegenomen.

Heb jij ook een sterke verbinding met je dorp en wil je daarmee voor het voetlicht? Of ben je een nieuwe inwoner en wil je jezelf graag voorstellen om verbinding met de dorpen te krijgen, meld je dan aan bij de werkgroep PR & Communicatie door het sturen van een mail aan ferwertonline@gmail.com

[De interviews zijn terug te lezen op Ferwertonline.nl](#) ◀

De waker, de slaper en de dromer (Lightlines)

Al enige jaren is DBFH bezig met het realiseren van een kunstwerk tussen het dorp en de Wadden. En op de jaarvergadering van Dorpsbelangen Ferwert Hegebeintum in 2018 hebben we een aantal contouren laten zien, wat er zoal mogelijk zou kunnen zijn. Dit alles in samenwerking met Sense of Place.

Sense of Place maakt met culturele landschapsprojecten de unieke waarden van natuur, landschap en cultuurhistorie van het bijzondere UNESCO werelderfgoed Waddengebied zichtbaar voor een breder publiek.

Lightlines

Lightlines is een kunstwerk dat Ferwert verbindt met Ameland. Een 10 kilometer lange verbindinglijn met als startpunt de kerk op de terp, via de zeedijk en het wad naar het eiland Ameland. De verbinding wordt gelegd via een kunstwerk van kunstenaar Rob Sweere. Het kunstwerk, bestaande uit drie torens, staat als een baken in het landschap: bij het Camminghabos, achter de zeedijk en op Ameland. Het totale kunstwerk bestaat in feite uit vier objecten, omdat de beleving begint bij de kerk van Ferwert die als eerste baken in

het landschap het startpunt is van de verbinding.

Toen er nog geen GPS-positiebepaling was, had de vuurtoren een belangrijke functie voor de scheepvaart. Een vuurtoren markeerde het land, van veraf zichtbaar op zee. Voor de mensen op het land hadden kerktorens dezelfde functie. Hoog en van veraf te zien, zodat positiebepaling mogelijk was. Vuurtoren en kerktorens waren belangrijke bakens in het vlakke land. Lightlines refereert naar deze functie daar de objecten ook als bakens in het landschap staan. Door het kunstwerk te beklimmen heeft de bezoeker overdag een prachtig weids uitzicht over het omringende landschap. Bovendien is vanaf het ene kunstwerk het andere kunstwerk te zien als bakens verderop in het landschap. De bezoeker ervaart een unieke rechte lijn vanaf de kerk

in Ferwert naar Ameland (of omgekeerd). De torens hebben namen die verwijzen naar de drie type dijken die te vinden zijn in het Nederlands kustgebied: de slaper, de dromer en de waker. De waker is de waterkerende dijk. Mocht deze bezwijken, dan vangt de volgende landinwaarts gelegen dijk, de slaper, de doorbraak op. Achter deze slaper ligt soms nog een dromer. De drie dijken illustreren ook de successievelijke inpoldering van de zee. In de loop der eeuwen werden er steeds weer nieuwe kwelders omdijkt. Er kwam nieuw land bij, maar de oude dijken bleven als een back-up in het landschap aanwezig. Een extra bescherming voor als het mis zou gaan. Door de drie kunstwerken de namen van de dijken te geven wordt de verbinding gemaakt met de cultuurgeschiedenis van het gebied. **DBFH** wil u graag informeren over de

status van dit kunstwerk. Op dit moment wordt er hard gewerkt om de vergunningen en de financiering rond te krijgen. Ook de contacten met de gemeente Ameland en Sense of Place zijn in volle gang. De nationale Landschapstriënnale komt in 2023

naar het Waddengebied en geprobeerd zal worden dan de kunstwerken te realiseren.

Wilt u meer weten over dit project, dan bent u op zaterdag 26 juni tussen 16.00 en 18.00 uur van harte welkom op het Vrijhof! ◀

Dromer - Ferwert

WERKGROEP DUURZAAMHEID

Gemeente zoekt samenwerking inwoners

Wereldwijd zijn afspraken gemaakt om in 2050 geen gebruik meer te maken van fossiele brandstoffen, zoals gas, olie en kolen. De gemeente Noardeast-Fryslân zoekt hierin de samenwerking met haar inwoners en legt daarbij de lat hoog. Ook in Ferwert en Hegebeintum zal er actie worden ondernomen om onze dorpen energieneutraal te maken. DBFH haakt hierbij graag aan om vanuit de dorpsbewoners invloed te kunnen uitoefenen op de besluitvorming. Daarnaast wordt er onderzocht of we alvast initiatieven kunnen opstarten om het gebruik van de fossiele brandstoffen te beperken. Om hier gestalte aan te geven is de werkgroep Duurzaamheid opgericht. In samenwerking met de Friese Milieu Federatie heeft de werkgroep eind 2019 een tweetal sessies georganiseerd om samen met de bewoners van Ferwert en Hegebeintum te inventariseren waar de mogelijkheden liggen om onze dorpen te verduurzamen. Tijdens deze sessies is tevens geïnventariseerd wat het draagvlak is voor bepaalde mogelijkheden, zoals windmolens en

biovergisters. Het zal u wellicht niet verbazen dat hierover de meningen verdeeld waren. Uiteindelijk heeft dit geresulteerd in een MienshipsEnergie-Plan voor Ferwert en Hegebeintum. Dit plan is de visie van het dorp op het gebied van energiebesparing en duurzame energieproductie en is aangeboden aan de gemeente Noardeast-Fryslân. De gemeente werkt nu verder aan een plan (Transitievisie Warmte) om per buurt inzichtelijk te krijgen wat het mogelijke alternatief wordt voor aardgas en met welke dorpen ze samen als eerste een uitvoeringsplan gaat opstellen met daarin concrete plannen. De werkgroep Duurzaamheid is hierbij aangehaakt. Tenslotte nog het volgende: de werkgroep Duurzaamheid is op zoek naar geïnteresseerde dorpsbewoners die willen aanhaken om straks daadwerkelijk mede invulling te kunnen geven aan het uitvoeringsplan van de gemeente. Mocht u uw steentje willen bijdragen dan kunt u zich melden bij het secretariaat van de DBFH ◀

Offe Bottinga en Anneke Kamma

WERKGROEP SPORT

Ferwert/Hegebeintum in Beweging

Vanuit de dorpsvisie hebben inwoners van onze dorpen aangegeven dat ze sport erg belangrijk vinden. Dat is natuurlijk fijn om te horen want wij van "Sportbelang" vinden dat ook en willen onze mede inwoners graag helpen om Ferwert-Hegebeintum nog sportiever te maken. We hebben allemaal iets met sport en zien een hoop mogelijkheden om sport (of beweging) nog beter te regelen. We hebben natuurlijk al een hoop mogelijkheden, maar het kan altijd beter. Zo hebben we elkaar gevonden en zijn we vanaf begin 2021 de commissie "Sportbelang" als onderdeel van Twee Doelstellingen:

1. We willen (nog) meer inwoners in beweging krijgen.
2. We willen de huidige sportvoorzieningen behouden en waar mogelijk uitbreiden.

We zijn eerst met elkaar in gesprek gegaan om vast te stellen wat we nu eigenlijk precies willen gaan doen. Zo zijn de doelstellingen gemaakt en zijn we "as we speak" met verenigingen, inwoners, gemeente, etcetera in gesprek en zetten enquêtes uit. Dat geeft ons houvast in de acties die we in het vervolg gaan uitvoeren. Het eerste zichtbare wapenfeit is ons DorpsOmmetje via de "ommetje" app van de hartstichting. Inmiddels zien we dat vele dorpelingen de app al op

hun mobiel hebben staan. Om nieuwe wandelaars ook de kans te bieden om in het zogenaamde "linkerrijtje" terecht te komen, hebben we een nieuwe code aangemaakt: MFPTF. Deze code is per direct beschikbaar. Kortom: download de ommetje app van de hartstichting, klik op "Team beheer" en vervolgens op "Team toetreden" en vul de code in! Het zal ons benieuwen wie zich in de TOP 20 weet te nestelen!! Uiteraard laten we het komende jaar nog meer van ons horen!

Hulp gevraagd: Enquête

Bij deze vragen we iedere Ferwerter en Hegebeintumer om de enquête in te vullen. De link is te vinden met de QR code of op Ferwertonline.nl/nieuws waar je hem direct aan kunt klikken waarna je wordt doorgestuurd naar de enquête.

Vragen/opmerkingen/hulp/tips?

Laat het ons weten! Dat kan door ons persoonlijk te benaderen, maar kan ook via infodbfh@gmail.com ◀

Met sportieve groet,
Janneke Heslinga, Hendrik Kingma,
Dirk-Jelke de Boer, Brenda Jager,
Marcel Steegstra, Klaske Agema

Toekomst van het gemeentehuis in Ferwert en de locatie Dockinga College

Voor het bestuur van DBFH staan deze twee onderwerpen maandelijks op de agenda van de bestuursvergadering. Ook de werkgroep wonen is hier met grote regelmaat mee bezig. We vinden het erg belangrijk dat voor deze beide markante locaties een goede invulling wordt gezocht.

Dockinga College

Zoals de meesten van jullie weten is er twee jaar geleden door het bestuur van het Dockinga College besloten de locatie in Ferwert af te stoten, in verband met het dalende aantal leerlingen. Door de sluiting van het Dockinga College is het bestuur DBFH en de werkgroep Wonen gaan nadenken over mogelijke invulling van dit terrein. Hieruit is het project "Ferwert oan'e Feart" ontstaan.

Door het terugbrengen van de Ferwerter Feart tot aan dit terrein, zou je hier woningen kunnen bouwen aan het water. Woningen op deze locatie zijn echter niet mogelijk, omdat de milieuvergunningen de laatste jaren zijn aangescherpt. Dit terrein heeft een maatschappelijke functie en de grond is in eigendom van de gemeente Noardeast-Fryslân. Idee van DBFH is nog steeds het verlengen van de Ferwerter Feart. Op deze manier breng je een stuk historie terug in het dorp: Ooit liep de vaart tot in het centrum. De Ferwerter Feart is één van de vaarten die binnen het project "opfearten bij de Provincie" als kansrijk wordt gezien om uit te diepen. Ook het uitbreiden van de vaart en een mogelijk haventje past

bij de wens van het Wetterskip voor uitbreiding van waterberging. Mocht u ideeën hebben voor een goede inrichting van het terrein, laat het ons weten. De gemeente is voornemens om het schoolgebouw eind 2021 of eerste kwartaal 2022 af te breken.

Gemeentehuis Ferwert

Op 10 juli 2019 hadden we een informatie avond met inwoners van Ferwert Hegebeintum en bestuur DBFH in het gemeentehuis van Ferwert. Deze vergadering is gebruikt om de inwoners te informeren en te peilen over een mogelijke invulling/functie van het gemeentehuis. Na een inleiding en uitleg van deze informatie-avond zijn er diverse ideeën vanuit de inwoners van Ferwert Hegebeintum ingediend. Tevens zijn er via Ferwertonline en de mail nog meerdere ideeën ontvangen. Deze ideeën zijn met het college van de gemeente Noardeast-Fryslân gedeeld. Het totale verslag van deze vergadering vindt u op Ferwertonline.

Het bestuur van DBFH ging in eerste instantie op basis van de gehaalde informatie voor een drietal voorstellen:

- Een toeristisch getint deel (hotelfunctie/bed en breakfast), met een maatschappelijk middendeel (bijv. gemeente met loketfunctie/ gebiedsteams/vergaderzalen/ anders non-profit) en een commercieel ingevuld deel (bijv. winkel of iets dergelijks).
- Als tweede optie denkt het bestuur op basis van de input van de dorpsbewoners aan: een woonfunctie met appartementen, eventueel senioren en/of begeleid wonen.
- In de ogen van het bestuur is een derde optie: Het gebouw te gebruiken als 'brûsplak'. Hieronder wordt verstaan een samenbundeling van maatschappelijke, sociale en culturele activiteiten, die om en rond de regio en waddenkust plaatsvinden.

Verkoop van het pand

Het is de bedoeling om in samenspraak met de eigenaar van het gebouw (de gemeente), in een gezamenlijke inspanning te komen tot verkoop van het voormalige gemeentehuis én een invulling met toegevoegde waarde voor Ferwert en omgeving te realiseren. Door een open procedure kan de markt worden verkend en kan in de uitvraag de voorkeur worden uitgesproken voor een invulling, die naast een goede prijs ook een maatschappelijke en breed gedragen consensus in zich herbergt.

De verwachting van de gemeente Noardeast-Fryslân is om voor de zomervakantie 2021 de uitvraag omschreven te hebben, dit natuurlijk in samenwerking met DBFH ◀

Penningmeester aan het woord!

Leefbaarheidsinitiatieven zijn mogelijk door uw steun

In het afgelopen jaar zijn diverse projecten en activiteiten gestart of gerealiseerd, zoals u kunt lezen in deze editie. Veel vrijwilligers hebben geholpen, met als doel deze projecten en activiteiten te kunnen realiseren. En dat zijn véél vrijwilligers geweest! Mooi om te zien dat eenieder een steentje wil bijdragen aan alle projecten en activiteiten. Via deze weg wil ik eenieder die hier aan bijgedragen heeft, hartelijk danken! Dankzij jullie blijft de leefbaarheid van onze dorpen in stand.

Naast vrijwillige inzet, zijn ook financiële middelen nodig om projecten en activiteiten te kunnen realiseren. In het afgelopen jaren hebben wij van diverse inwoners, bedrijven en andere instellingen in totaal ruim €100.000 mogen ontvangen. Deze

middelen zijn aangevraagd en aangewend voor onder andere de volgende initiatieven:

- DOM 2.0 (procesgeld voor herinrichting dorpskern en het exploiteren van het Meitinkhûs)
- Het realiseren van een nieuwe speeltuin
- 4 en 5 mei viering
- Nieuwe entrees voor Ferwert en Hegebeintum, i.s.m. de firma Hoogland BV
- De Augmented Reality (AR) route,
- En nog vele overige activiteiten en projecten.

Via deze weg willen wij alle inwoners, bedrijven, de gemeente en overige instellingen heel erg bedanken voor haar financiële bijdrage(n). Zonder deze financiële steun hadden wij onze projecten niet kunnen starten of realiseren. Veel dank is dus op zijn plaats.

DBFH verkrijgt ANBI status

In het afgelopen jaar heeft DBFH een ANBI status verkregen. Een ANBI staat voor een Algemeen Nut Beogende Instelling. Daarmee hoeft DBFH geen belasting te betalen over de ontvangen giften en erfenissen. Deze ANBI status heeft ook voordeel voor u. Als ANBI zijn uw giften aan DBFH binnen de grenzen van de wet aftrekbaar bij uw inkomstenbelasting aangifte.

Ook bedrijven kunnen giften aan DBFH aftrekken van de belasting. Mocht u een gift overwegen met als doel om onze leefbaarheidsinitiatieven te ondersteunen, dan kunt u deze overmaken op NL65 RABO 0320 2534 06 t.n.v. Ver. Dorpsbelangen Ferwert Hegebeintum o.v.v. uw naam en het initiatief dat u wilt ondersteunen. U kunt natuurlijk ook altijd een mailtje sturen naar infodbfh@gmail.com ◀

Het bestuur van dorpsbelangen Ferwert-Hegebeintum

Met de naams- en statutenwijziging van Plaatselijke Activiteitencommissie Ferwert en Hegebeintum (PAFH) in 2017 naar Dorpsbelangen Ferwert en Hegebeintum (DBFH) is er ook gestart met een volledig nieuw bestuur.

Het dagelijks bestuur van **DBFH** bestaat uit 5 personen en vergadert normaal gesproken 1 keer per maand. In maart vindt de jaarvergadering plaats (hopelijk dit jaar in september i.v.m. Corona). Daarnaast schuift een afvaardiging van ons bestuur met regelmaat aan bij verschillende onderwerpen en partijen die met de leefbaarheid in onze dorpen te maken hebben. Daarbij kunt u bijv. denken aan de gemeente, Wetterskip, provincie, onze werkgroepen, ondernemers, activiteitencommissie etc. Maar ook het op de hoogte houden van onze inwoners is een belangrijke taak.

Met de nieuwe naam is er ook een andere structuur ingevoerd binnen het dorpsbelang, waarbij verschillende werkgroepen en commissies met de daarbij behorende vrijwilligers van groot belang zijn. Het voordeel van deze nieuwe structuur is dat het bestuur zich niet meer bezig hoeft te houden met 'alles', maar we nu meer vergaderen en overleggen op hoofdlijnen omdat de werkgroepen veel zaken zelfstandig uitvoeren. Er is vanuit het bestuur een contactpersoon per werkgroep en het bestuur wordt op deze manier op de hoogte gehouden over de gang van zaken binnen de werkgroepen en commissies.

Het bestuur stelt zich graag even aan u voor:

Hilda Buursma:

52 jaar, woonachtig in Ferwert en voorheen jarenlang actief geweest in de PAFH. Eerst als algemeen lid en later in het bestuur in de voorzittersrol. Hilda is

werkzaam als zorgcoördinator van de plusboerderij en gastdocent Natuur- en Milieu-educatie. Zij is algemeen lid van het huidige bestuur van DBFH en de afgelopen jaren contactpersoon geweest tussen het bestuur en de Activiteiten Commissie. Deze taak heeft Hillie Politiek dit jaar van haar overgenomen. Daarnaast is Hilda nog contactpersoon van de werkgroepen 'Recreatie en Toerisme' en 'PR en Communicatie'. Hilda haar zittingsperiode is in maart 2022 afgelopen.

Hillie Politiek:

53 jaar, en woonachtig in Ferwert. Hillie is in het dagelijkse leven werkzaam op de afdeling P&O van zorgcentrum Foswert, en net als Hilda jarenlang actief geweest in de PAFH. Eerst als algemeen lid en later in het bestuur. Wederom iemand met veel ervaring. Hillie is vorig jaar in het bestuur gekomen als vervanger van ons algemeen lid Sjak Papma, waarbij we een waardige opvolger hebben gevonden. Hillie is momenteel contactpersoon tussen het bestuur en de Activiteiten Commissie, heeft zitting in de werkgroepen 'Zorg en Welzijn' en 'Wonen' en is tevens contactpersoon van deze werkgroepen naar het bestuur toe. Hillie heeft zitting in het bestuur tot 2024.

Sjak Papma:

65 jaar en woonachtig in Ferwert. In het verleden ook al verdienstelijk geweest voor de PAFH. Sjak is tevens erelid van onze vereniging. Hij heeft enkele jaren geleden de 'beweging' in gang gezet om over te gaan van een activiteiten commissie naar een dorpsbelang. Naar de toekomst toe denken wij als bestuur dat dit een goede stap is geweest. Sjak heeft een breed netwerk en dat is handig met veel zaken waar we mee te maken hebben en nog krijgen. Sjak zou drie jaar zitting nemen in het bestuur en vorig jaar zijn uitgetreden maar i.v.m. Corona is dit toen niet gelukt. Sjak zal in 2021 het bestuur verlaten. Hij heeft momenteel zitting in de werkgroepen 'Wonen', 'Recreatie en Toerisme', 'Bedrij-

gigheid en ondernemers' en 'PR en Communicatie'. Daarnaast houdt Sjak zich o.a. bezig met het gemeentehuis, Gasthuisstraat, DOM 2.0, herbestemming van het Dockinga College en de herinrichting van de doorgaande route door Ferwert (hoofdstructuur).

Albert Jellema:

37 jaar, woonachtig in Ferwert en werkzaam als accountant bij Bentacera. Hij heeft de financiën in beheer vanuit de functie als penningmeester. Vanwege zijn werk als accountant vinden wij dit een mooie combinatie omdat Albert financieel goed is onderlegd en daar vaart onze vereniging wel bij. Bijv. subsidieaanvragen of aanvragen voor fondsen of andere 'geldpotjes' worden door Albert gedaan. Daarnaast zorgt Albert er voor dat de betalingen soepel verlopen en dat ieder jaar een keurige jaarrekening kan worden gepresenteerd.

Albert heeft vanaf de start van DBFH eerst 3 jaar zitting genomen in het bestuur en daarna deze termijn nog een keer met 3 jaar verlengd. Albert neemt

deel in de projectgroepen DOM 2.0, de werkgroep 'Duurzaamheid' en de speeltuin commissie. Albert heeft zitting in het bestuur tot 2023.

Marcel Steegstra:

48 jaar, woonachtig in Ferwert en hij vervult de rol als voorzitter van het bestuur. In het dagelijkse leven is hij werkzaam als projectleider bij Achmea. Marcel zorgt dat de bestuursvergaderingen in goede banen worden geleid en bewaakt de vergadertijd.

Daarnaast is hij als voorzitter vaak ons eerste aanspreekpunt bijv. bij de pers en het gezicht van de vereniging bij verschillende activiteiten en gebeurtenissen. Marcel heeft tevens zitting in de werkgroepen 'Bedrijvigheid en ondernemers', 'Sport' en 'Onderwijs' en tevens is hij contactpersoon voor Hegebeintum. Marcel heeft zitting in het bestuur tot 2022.

Wieger Bouma:

48 jaar, woonachtig in Ferwert en net als Hilda, Sjak en Hillie ook jarenlang actief geweest in de PAFH. Werkzaam als toe-

zichhouder wet natuurbescherming bij de Fumo. Wieger heeft het secretariaat onder zich en zorgt o.a. voor de verslaglegging van de bestuursvergaderingen, in- en uitkomende post, het jaarverslag met bijbehorende notulen en de mail up to date houden.

Wieger houdt zich verder bezig met het gemeentehuis, Gasthuisstraat en de herinrichting van de doorgaande route door Ferwert (hoofdstructuur). Wieger heeft zitting in het bestuur tot 2021.

Wij als dagelijks bestuur zijn echter maar een klein radertje in de vereniging.

Onze waardering gaat uit naar de vele vrijwilligers in de breedste zin van het woord, waar iedere keer belangeloos een beroep op kan worden gedaan ◀

De secretaris.

Mei 2021

Dockinga, van school tot voedselbos, camperplaats of toch nog bouwlocatie...

Zoals we allemaal weten is het Dockinga College in 2019 gesloten.

Werkgroep Wonen is intensief met gemeente Noardeast-Fryslân in overleg geweest om een fraai en kleinschalig woningbouwproject op deze locatie te realiseren, Ferwert oan 'e Feart was een ambitieus plan voor vrijstaande- en twee-onder-één-kapwoningen aan de doorgetrokken Ferwerter Feart.

De nabijheid van bedrijven en de jongste regelgeving betreffende geur en geluid maakten dat dit plan volgens de gemeente geen doorgang kon vinden, een domper voor de werkgroep en uiteindelijk voor ons als inwoners van Ferwert.

Wanneer de gebouwen van de voormalige school eind van dit jaar gesloopt zijn komt er een perceel van dik 6000 m² vrij, een leuke uitdaging om een fraaie bestemming voor dit beschutte stukje Ferwert te bedenken. De werkgroep is nog steeds van mening dat dit een uitgelezen locatie is om een mooi en kwalitatief hoogwaardig woningbouwplan te realiseren.

Wanneer dat niet gaat slagen is het verstandig om na te denken over een andere nuttige bestemming, wij hebben alvast een paar suggesties...

Camperplaats

Campers zijn de laatste jaren erg populair, wie zou het niet willen, er met de camper op uit, deze parkeren en te voet of met de fiets de omgeving verkennen. We zouden een toilet-/douchegelegenheid kunnen realiseren, de rioolaansluitingen liggen er!

Haven

Wanneer we de Ferwerter Feart door zouden trekken dan zou op de hoek van de Gerbrandastrjitte en Great Sminia een haven gerealiseerd kunnen worden, samen met een toiletvoorziening ook geschikt als passantenhaventje. Wij als Ferwerters kunnen dan uiteraard ook onze eigen bootjes aanleggen. Uiteraard kan er een combinatie gemaakt worden met de camperplaatsen.

Voedselbos

De laatste jaren lezen we steeds meer over voedselbossen. In Ferwert willen we ook graag mee gaan in de Ecoflow, een voedselbos geeft een positieve bijdrage aan verantwoord voedsel verbouwen maar heeft ook een educatieve en maatschappelijke functie. Als dorpsgemeenschap kan men er (ecologische) kennis delen en samenwerken; wellicht is zesduizend vierkante meter aan de krappe kant, zie www.voedselbosouwesyl.nl voor meer informatie.

U mag het zeggen

De hierboven genoemde suggesties zijn enkel een paar handreikingen; wellicht zet het ook u aan het denken en heeft u een goed plan om ons dorp nog mooier en aantrekkelijker te maken.

Ideeën zijn van harte welkom, we praten er graag met u over!

Neem contact op via infodbfh@gmail.com ◀

Fan fan Ferwert Hegebeintum

Centrale boodschap

Historische dorpsgezichten, fraaie kerktorens, de eindeloze zeedijk, de hoogste terp van Nederland en Waddenzee Werelderfgoed binnen handbereik. In Ferwert en Hegebeintum creëren al deze elementen een prachtige 'hoarizon'. Op de fiets of te voet is het in en rondom de dorpen flink genieten van de frisse lucht, de ruimte en de vele vogels en andere dieren die je onderweg tegenkomt. Wie op de zeedijk de zilte zeelucht diep inademt, weet het: Ferwerters en Beintumers zijn terecht fan van hun dorpen. Het gevoel van mien-skip zit hier stevig verankerd in de harten van inwoners en ondernemers.

Dorpsbelangen Ferwert en Hegebeintum en de werkgroep P&R en communicatie zouden het zeer op prijs stellen dat we dit op allerlei ma-

nieren uitdragen en daarvoor is onder andere een logo ontworpen voor alle inwoners die "fan zijn" van het dorp.

Campagne

Inwoners en ondernemers willen Ferwert en Hegebeintum op de kaart zetten. In de campagne ligt het accent op interactie en het opbouwen van relaties. Fans van Ferwert en Hegebeintum brengen via de favoriete communicatiekanalen als de website ferwertonline.nl, Facebook en Instagram hun aanstekelijke enthousiasme over op andere inwoners, ondernemers, (dag)toeristen en nieuwe inwoners.

We nodigen u van harte uit om ook uit te dragen dat uzelf, uw bedrijf of uw vereniging fan van Ferwert en Hegebeintum bent. U kunt dit op verschillende manieren doen, bijvoorbeeld door:

- het logo gebruiken in uw social media, zoals facebook, instagram e.d.
- het logo te vermelden in uw nieuwsbrief en op uw website;
- het logo te vermelden op uw offertes en facturen;
- het logo te tonen in uw werkplaats, kantoor of showroom.

Inmiddels is het logo al door onze burgemeester en wethouder onthuld en zijn de komborden ook al voorzien van welcomsborden.

Het logo staat op ferwertonline.nl, waar u het kunt downloaden voor gebruik. Het frame voor uw profielfoto op Facebook uploadt u via: <https://bit.ly/2ZqPDu6>

Fan fan Ferwert en Hegebeintum

Bij de ontwikkeling van het logo voor de campagne 'Fan fan Ferwert' is gekozen voor een logo dat primair bestaat uit karakteristieke beelden uit de dorpen. Het logo is het nieuwe, gezamenlijke gezicht van de beide dorpen. Een gezicht dat enkele mooie elementen uit de dorpen laat zien: de historische kerktorens, beschermde dorpsgezichten en de hoogste terp van Nederland. Met als ondersteunend element de zeedijk en het buitendijks gebied met de vele vogelsoorten die je hier aantreft.

Ferwerters en Beintumers gevraagd

Wat karakteriseert je woonomgeving en de mensen uit je dorp? Dit is via een enquête aan de inwoners van Ferwert en Hegebeintum gevraagd en heeft geleid tot een indrukwekkende lijst met kernwaarden. Waarden die aangeven wat het wonen en werken in Ferwert en Hegebeintum zo bijzonder maakt. En waarom mensen hier zo graag blijven wonen en werken ◀

Werkgroep PR en communicatie:
Trudy Bouma, Annagreet Hofman,
Ytsje v.d. Bij, Gitta Brandsma,
Ineke Frijhoff-Vilé, Sjak Papma

Rust, Ruimte, Natuur, Mienskip, Historie, Meiinoar, Noflik, Fier, Hoogste terp

Toekomst!

U ziet het, het **DBFH** bestuur met alle activiteitencommissies en werkgroepen wil de leefbaarheid in Ferwert en Hegebeintum bevorderen.

Als we alle vrijwilligers die meewerken aan deze leefbaarheid bij elkaar optellen komen we zo over de 60 personen. Nemen we ook de vrijwilligers mee die zich inzetten voor sport, zorg, kerk en noem maar op, dan zijn beide dorpen een levendig bewijs van "leefbaarheid en trots" en daarbij is de inzet en betrokkenheid essentieel.

DBFH is een belangenbehartiger voor alle inwoners en zet zich in voor de leefbaarheid. Zoals u kunt lezen is er al veel bereikt. Maar **DBFH** wil nog veel meer bereiken de komende jaren! Om een krachtig geluid te laten horen moet er vanzelfsprekend een stevig draagvlak zijn. Juist daarom is het van belang dat u, als inwoner van Ferwert of Hegebeintum, de vereniging ondersteunt zodat **DBFH** ook de komende jaren haar werk goed kan blijven doen!

U kunt dat doen door lid te worden voor een bedrag van slechts € 12,00 per jaar.

Deze maand zal er een ledenwerfactie worden gehouden in beide dorpen en komen wij bij u aan de deur.

Ook kunt u de QR code gebruiken om lid te worden van Dorpsbelangen Ferwert Hegebeintum ◀

Dorpsvlaggen Ferwert en Hegebeintum

Als je ambassadeur van Ferwert en Hegebeintum wilt zijn kun je dit uitdragen door een vlag te kopen en deze bij gelegenheden uit te steken. Kosten € 15,- per vlag en verkrijgbaar bij Tweewielerbedrijf Siep Jellema.

DORPSVLAG FERWERT:

De vlag van Ferwert is tweemaal in drieën gedeeld. De driedeling komt uit het wapen. De broeking is een knip-oog naar de gemeentevlag, die de zeven sterren uit het gemeentewapen laat zien.

Ferwert mag zeker één ster uit die vlag voeren. Hij staat dan ook prominent in het midden van de broeking, geel op rood, om de centrumfunctie van het dorp in de gemeente te benadrukken (in de gemeentevlag staat de gele ster op blauw). De vlucht laat de andere kleuren uit het wapen zien, blauw en geel.

DORPSVLAG HEGBEINTUM:

In de vlag van Hegebeintum zien we gestileerd de terp en de kerk terug.

De kleuren zijn ontleend aan het dorpswapen. de gaande leeuw is ontleend aan het wapen van Fryslân om het cultuurhistorisch belang van Hegebeintum aan te geven.

Maar ook in het wapen van de familie Obreen, een van de laatste families die Harsta State in bezit hebben gehad, staat een leeuw, gedeeld van goud en zilver op een rood veld. een leeuw is een gaande, aanzijnde leeuw, zoals die ook in het oudste Friese wapen heeft gestaan en nog te zien is op het wapen van West Friesland.

Deze leeuw verwijst dus ook naar de familie Obreen ◀

